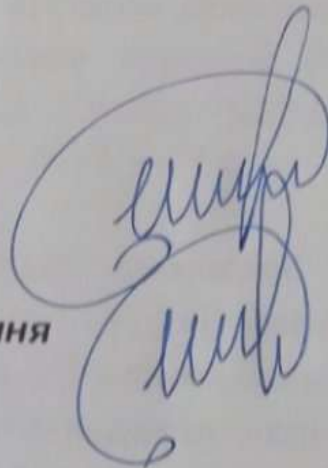

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

**Методичні рекомендації
до підготовки та складання кваліфікаційного іспиту
для здобувачів вищої освіти
за спеціальністю 081 «Право»
освітньої програми «Правове регулювання економіки»
першого (бакалаврського) рівня**

Укладачі:

Юрій ШИНКАРЬОВ

Відповідальний за видання

Юрій ШИНКАРЬОВ

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2023

УДК 346(072.034)

М54

Укладачі: Ю.В.Шинкарьов

Затверджено на засіданні кафедри правового регулювання економіки. Протокол № № 5 від 19.10.2023 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Методичні рекомендації до підготовки та складання кваліфікаційного іспиту для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» освітньої програми «Правове регулювання економіки» першого (бакалаврського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. Ю.В.Шинкарьов – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2023. – 36 с.

Методичні рекомендації призначені для підготовки і складання кваліфікаційного іспиту за ОП «Правове регулювання економіки» спеціальності 081 «Право». У Рекомендаціях містяться основні вимоги до змісту, порядку підготовки і складання кваліфікаційного іспиту. Визначено критерії оцінювання кваліфікаційного іспиту. Вміщено додатки і список рекомендованої літератури.

Рекомендовано для студентів спеціальності 081 «Право» освітньої програми «Правове регулювання економіки» першого (бакалаврського) рівня.

УДК 346(072.034)

М54

© Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця, 2023

ВСТУП

Кваліфікаційний іспит за спеціальністю є комплексним іспитом, що включає теоретичну (тестові завдання та відкрите питання) та практичну складові. Тестові завдання складаються з питань за такими освітніми компонентами: Адміністративне право, Адміністративне процесуальне право, Господарське процесуальне право, Конституційне право, Кримінальне право, Кримінальне процесуальне право, Право Європейського Союзу, Цивільне право, Цивільне процесуальне право. Відповідь на відкрите питання та виконання практичної складової направлені на перевірку результатів навчання та здобутих компетентностей отриманих в результаті отримання вищої освіти першого (бакалаврського) рівня із спеціальності 081 «Право» ОП «Правове регулювання економіки».

Форма проведення – письмова відповідно до Положення про проведення письмових екзаменів (іспитів) у ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Кваліфікаційний іспит за спеціальністю 081 «Право» визначає рівень засвоєння здобувачами вищої освіти отриманих знань та здатності вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності.

Цілі кваліфікаційного іспиту зумовлюють і його функції. Головною з них є контроль та оцінка рівня знань, отриманих здобувачем вищої освіти протягом чотирьох років навчання. Досягнення цієї цілі передбачає перевірку отриманих знань щодо правових доктрин, принципів і правових інститутів та здатності їх застосовувати в процесі правозастосування.

Результат навчання	Компетентності
<p>РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>
<p>РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи. СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України. СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p>

	СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
РН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.</p> <p>ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p>
РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

обставин з достатньою обґрунтованістю.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.
ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.
СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.
СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2. Здатність застосовувати

проблему.

знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

РН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи

	<p>України.</p> <p>СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p>
<p>РН 10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.</p>	<p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p>
<p>РН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права</p>

	<p>Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції</p>
<p>PH 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p>
<p>PH 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.</p>	<p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК14. Цінування та повага</p>

	<p>різноманітності та мультикультурності.</p> <p>СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p>
<p>РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.</p>	<p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.</p> <p>ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.</p> <p>СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради</p>

	<p>Європи і правової системи України.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p>
<p>РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи</p>

	<p>України.</p> <p>СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p>
<p>РН 23. Здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.</p>	<p>СК17. Усвідомлення впливу правових норм на економічні, зокрема, господарські відносини.</p> <p>СК18. Знання і розуміння завдань, принципів, доктрин, а також змісту правових інститутів господарського права та господарського процесуального права.</p> <p>СК19. Здатність здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.</p>

1. ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, ЩО ВКЛЮЧЕНІ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

Адміністративне право

Змістовий модуль 1 . Загальна частина

Тема 1. Адміністративне право як галузь публічного права.

Тема 2. Адміністративно-правові норми.

Тема 3. Адміністративні правовідносини: поняття та загальна характеристика.

Тема 4. Правовий статус суб'єктів адміністративного права. Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права.

Тема 5. Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування.

Тема 6. Адміністративно-правовий статус громадян та громадських об'єднань.

Змістовий модуль 2. Особлива частина

Тема 7. Публічна служба.

Тема 8. Форми і методи публічного управління.

Тема 9. Адміністративні послуги.

Тема 10. Забезпечення законності та дисципліни в публічному управлінні.

Тема 11. Поняття та особливості адміністративної відповідальності.

Тема 12. Адміністративне правопорушення та адміністративні стягнення.

Адміністративне процесуальне право Змістовий модуль 1 . Загальна частина

Тема 1. Адміністративне процесуальне право: поняття та загальна характеристика.

Тема 2. Адміністративно-процесуальні норми та правовідносини

Тема 3. Суб'єкти і учасники адміністративного процесуального права.

Тема 4. Адміністративні процедури: поняття та загальна характеристика

Тема 5. Адміністративні провадження із надання адміністративних послуг.

Тема 6. Адміністративні провадження із розгляду звернень громадян.

Тема 7. Провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Змістовий модуль 2 . Особлива частина

Тема 8. Загальні засади адміністративного судочинства.

Тема 9. Учасники судового адміністративного процесу.

Тема 10. Адміністративний позов. Процесуальні строки.

Тема 11. Докази й доказування в адміністративному процесі.

Тема 12. Відкриття провадження в адміністративній справі. Підготовче провадження.

Тема 13. Судовий розгляд справи.

Тема 14. Судові рішення в адміністративному процесі.

Господарське процесуальне право Змістовий модуль 1 . Загальна частина

Тема 1. Господарські суди, їхні функції та завдання.

Тема 2. Поняття господарського процесу. Господарське процесуальне право як самостійна галузь права

Тема 3. Принципи господарського процесу

Тема 4. Господарські процесуальні правовідносини: елементи й підстави виникнення.

Тема 5. Учасники господарського процесу

Тема 6. Докази та доказування в господарському процесі.

Змістовий модуль 2 . Особлива частина

Тема 7. Судові витрати у господарському процесі. Заходи процесуального примусу.

Тема 8. Процесуальні строки.

Тема 9. Наказне провадження.

Тема 10. Позов у господарському процесі. Забезпечення позову.

Тема 11. Позовне провадження

Тема 12. Перегляд судових рішень.

Конституційне право

Змістовий модуль 1. Конституційне право - базова галузь національного законодавства

Тема 1. Конституційне право України як галузь права

Тема 2. Конституція України як Основний Закон держави і суспільства

Тема 3. Засади конституційного ладу в Україні

Тема 4. Конституційно-правовий статус людини і громадянина

Тема 5. Конституційно-правовий інститут громадянства

Змістовий модуль 2. Загальна характеристика прав людини і громадянина. Виборча система. Тема 6. Особисті (громадянські) права людини

Тема 7. Політичні, економічні, соціальні, культурні та екологічні права і свободи людини

Тема 8. Вибори та референдуми в Україні

Тема 9. Правовий статус політичних партій, громадських та релігійних організацій і засобів масової інформації

Змістовий модуль 3. Законодавчі і виконавчі органи державної влади в Україні. Глава держави

Тема 10. Правовий статус Верховної Ради України

Тема 11. Правовий статус Президента України

Тема 12. Виконавча влада в Україні

Змістовий модуль 4. Органи суду і прокуратури. Місцеве самоврядування в Україні. Територіальний устрій

- Тема 13. Конституційний статус органів суду.
Тема 14. Правовий статус Конституційного Суду України
Тема 15. Конституційно-правовий статус прокуратури
Тема 16. Територіальний устрій України
Тема 17. Місцеве самоврядування в Україні

Кримінальне право.

Змістовий модуль 1. Загальна частина. Злочин

- Тема 1. Поняття і система кримінального права. Закон про кримінальну відповідальність.
Тема 2. Кримінальні правопорушення та їх види.
Тема 3. Склад кримінального правопорушення.
Тема 4. Стадії вчинення кримінального правопорушення та співучасть у ньому.
Тема 5. Повторність, сукупність та рецидив кримінальних правопорушень. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння.
Тема 6. Кримінальна відповідальність та кримінальне покарання.

Змістовий модуль 2. Загальна частина. Покарання

- Тема 7. Принципи призначення покарання.
Тема 8. Звільнення від кримінальної відповідальності.
Тема 9. Звільнення від покарання та його відбування.
Тема 10. Судимість, правові наслідки та умови зняття.
Тема 11. Інші заходи кримінально-правового характеру.
Тема 12. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

Змістовий модуль 3. Особлива частина. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи, проти виборчих, трудових та інших особистісних прав і свобод людини і громадянина, проти власності, у сфері господарської діяльності

- Тема 13. Загальна характеристика та особливості кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.
Тема 14. Загальна характеристика та особливості кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистісних прав і свобод людини і громадянина.
Тема 15. Загальна характеристика та особливості кримінальних правопорушень проти власності.

Тема 16-18. Загальна характеристика та особливості кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.

Змістовий модуль 4. Спеціальна частина. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки, проти безпеки виробництва, проти громадського порядку та моральності, проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів, у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, проти правосуддя

Тема 19. Загальна характеристика та особливості кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.

Тема 20. Загальна характеристика та особливості кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

Тема 21. Загальна характеристика та особливості кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

Тема 22. Загальна характеристика та особливості кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів.

Тема 23. Загальна характеристика та особливості кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Тема 24. Загальна характеристика та особливості кримінальних правопорушень проти правосуддя.

Кримінальне процесуальне право

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика кримінального провадження

Тема 1. Поняття, суть і завдання кримінального процесу. Кримінальне процесуальне законодавство. Засади кримінального провадження.

Тема 2. Поняття і класифікація суб'єктів кримінального процесу.

Тема 3. Докази і доказування у кримінальному процесі.

Тема 4. Відшкодування (компенсація) шкоди у кримінальному провадженні.

Тема 5. Поняття процесуальних строків та їх значення у кримінальному процесі.

Тема 6. Заходи забезпечення кримінального провадження.

Тема 7. Запобіжні заходи.

Змістовий модуль 2. Загальна характеристика стадій кримінального процесу

Тема 8. Загальні положення досудового розслідування.

Тема 9. Проведення слідчих (розшукових) дій.

Тема 10. Повідомлення про підозру

Тема 11. Підсудність та підготовче судове провадження.

Тема 12. Судовий розгляд.

Тема 13. Проведення в суді апеляційної інстанції.

Тема 14. Виконання судових рішень.

Тема 15. Проведення в суді касаційної інстанції.

Право Європейського Союзу

Змістовий модуль 1. Загальні положення про право Європейського Союзу

Тема 1. Правова природа та характерні риси права Європейського Союзу

Тема 2. Джерела права Європейського Союзу.

Тема 3. Європейський Союз – нова організація політичної влади в Європі

Тема 4. Членство в Європейському Союзі. Перспективи набуття членства у ЄС для України.

Тема 5. Компетенція Європейського Союзу

Змістовий модуль 2. Спеціальна частина права ЄС

Тема 6. Інститути та органи Європейського Союзу

Тема 7. Основи правового становища людини і громадянина в Європейському Союзі

Тема 8. Правові основи економічної системи Європейського Союзу

Тема 9. Правове регулювання окремих видів економічної діяльності в межах Європейського Союзу

Тема 10. Правове регулювання соціальної сфери в межах Європейського Союзу

Тема 11. Основи Шенгенського права

Тема 12. Законодавство Європейського Союзу у сфері боротьби зі злочинністю та міжнародним тероризмом

Цивільне право

Змістовий модуль 1. Цивільне право: Загальні положення. фізична особа як учасник цивільних правовідносин

Тема 1. Поняття цивільного права та його система.

Тема 2. Цивільне законодавство України.

Тема 3. Цивільні правовідносини.

Тема 4. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних прав та обов'язків.

Тема 5. Здійснення цивільних прав та виконання обов'язків. Захист цивільних прав та інтересів.

Тема 6. Фізична особа.

Тема 7. Опіка та піклування.

Змістовий модуль 2. Юридичні особи як учасники цивільних правовідносин. Об'єкти цивільних прав. Правочини. Представництво. строки та терміни. Цивільно-правова відповідальність

Тема 8. Юридичні особи.

Тема 9. Участь держави, Автономної Республіки Крим, територіальних громад у цивільних відносинах.

Тема 10. Об'єкти цивільних прав.

Тема 11. Правочини.

Тема 12. Представництво.

Тема 13. Строки та терміни у цивільному праві. Позовна давність.

Тема 14. Цивільно-правова відповідальність.

Змістовий модуль 3. Особисті немайнові права фізичної особи. Речові права. Захист права власності

Тема 15. Загальні положення про особисті немайнові права фізичної особи.

Тема 16. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи.

Тема 17. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи.

Тема 18. Загальні положення про речове право.

Тема 19. Право власності.

Тема 20. Право спільної власності.

Тема 21. Захист права власності.

Змістовий модуль 4. Речові права на чуже майно. Право інтелектуальної власності: загальні положення. Основні інститути права інтелектуальної власності

Тема 22. Речові права на чуже майно.

Тема 23. Загальні положення про право інтелектуальної власності.

Тема 24. Авторське право та суміжні права.

Тема 25. Право промислової власності.

Тема 26. Право інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.

Змістовий модуль 5. Загальні положення про зобов'язання.

Загальні

положення про договір. Договори про передання майна у власність, тимчасове володіння та користування. Договори про виконання робіт

Тема 27. Загальні положення про зобов'язання.

Тема 28. Загальні положення про договір.

Тема 29. Договори про передання майна у власність.

Тема 30. Договори про передання майна у тимчасове володіння та користування.

Тема 31. Договори про виконання робіт.

Змістовий модуль 6. Договори про надання послуг. Договори про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Договір про спільну діяльність. Недоговірні зобов'язання.

Спадкування

Тема 32. Договори про надання послуг.

Тема 33. Договори про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Договір про комерційну концесію.

Тема 34. Договір про спільну діяльність.

Тема 35. Позадоговірні зобов'язання.

Тема 36. Загальні положення про спадкування

Цивільне процесуальне право

Змістовий модуль 1. Загальні положення цивільного процесуального права

Тема 1. Поняття, предмет, система та принципи цивільного процесуального права.

Тема 2. Цивільна юрисдикція

- Тема 3. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин.
Тема 4. Учасники справи.
Тема 5. Представники.
Тема 6. Інші учасники судового процесу
Тема 7. Докази та доказування.
Тема 8. Процесуальні строки
Тема 9. Судові виклики та повідомлення.
Тема 10. Судові витрати.
Тема 11. Заходи процесуального примусу.

Змістовий модуль 2. Види та стадії провадження

- Тема 12. Наказне провадження
Тема 13. Позовне провадження.
Тема 14. Окреме провадження
Тема 15. Апеляційне провадження
Тема 16. Касаційне провадження

Змістовий модуль 3. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень. Визнання та виконання рішень іноземних судів

- Тема 17. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у цивільних справах та рішень інших органів (посадових осіб). Судовий контроль за виконанням судових рішень.
Тема 18. Відновлення втраченого судового провадження
Тема 19. Визнання та виконання рішень іноземних судів, міжнародних комерційних арбітражів в Україні, надання дозволу на примусове виконання рішень третейських судів. Судові доручення про надання правової допомоги.

2. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ З КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

Екзменаційний білет з кваліфікаційного іспиту за спеціальністю 081 «Право» включає дві частини:

- теоретична частина (тестові завдання та відкрите питання);
- практичне завдання.

Розподіл балів відповідно до рівня складності завдань у білеті з кваліфікаційного іспиту за спеціальністю наведено у табл. 1.

Таблиця 1.

Рекомендований розподіл балів відповідно до рівня складності завдань у білеті кваліфікаційного іспиту за спеціальністю

Рівень складності	Кількість контрольних завдань	Кількість балів за одне завдання	Розподіл балів в одному білеті	Різновид завдань
I. Рівень складності	27	2	54	Тестові завдання
II. Рівень складності	1	10	10	Відкрите питання
III. Рівень складності	2	18	36	Практичне завдання

Тестові завдання включають 27 завдань різного типу, серед яких альтернативні тестові завдання, тестові завдання з множинним вибором, на відновлення відповідності частин, на відтворення вірної послідовності та тестові завдання відкритого типу. Максимальна оцінка за виконання тестових завдань становить 54 бала.

Відкрите питання – теоретичне питання, направлене на перевірку знання завдань щодо доктрини сучасного права України. Здобувачу слід надати письмову відповідь у ПНС на поставлене питання. Максимальна оцінка за відповідь на питання становить 10 балів.

Практичне завдання – ситуаційне завдання (кейс), 2 шт. Здобувачу вищої освіти пропонується вирішити складну життєву ситуацію із застосуванням чинних норм права. Максимальна оцінка за виконання практичного завдання становить 36 балів.

3. ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ З КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Освітній рівень: перший (бакалаврський)
Спеціальність 081 «Право»
ОПП «Правове регулювання економіки»
Кваліфікаційний іспит за спеціальністю

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №

I. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

ТЕСТИ:

1. Які суспільні відносини належать до предмету регулювання адміністративного права?

- а) що виникають у сфері фінансової діяльності держави з приводу акумуляції, розподілу та використання грошових коштів, які становлять національний дохід держави
- б) які мають місце у внутрішньо-організаційній діяльності органів публічної влади
- в) особисті немайнові правовідносини
- г) по виробництву та реалізації продукції, виконання робіт і надання послуг державними підприємствами

2. Яка із названих груп суспільних відносин не належить до предмету адміністративного права?

- а) суспільні відносини, пов'язані з організацією та діяльністю адміністративних судів
- б) суспільні відносини, які виникають у зв'язку із забезпеченням суб'єктами публічної влади, насамперед публічною адміністрацією, прав і свобод людини і громадянина
- в) суспільні відносини, які мають місце у внутрішньо-організаційній діяльності органів

публічної влади

г) суспільні відносини, що виникають у зв'язку із застосуванням заходів адміністративної відповідальності до фізичних та юридичних осіб

3. Як співвідносяться категорії «джерело адміністративного права» та «форма адміністративного права»?

а) вони є повністю тотожними

б) категорія «джерело адміністративного права» є більш широкою та включає зміст категорії «форма адміністративного права»

в) категорія «форма адміністративного права» є більш широкою та включає зміст категорії «джерело адміністративного права»

г) зміст даних категорій взагалі не перетинається

4. Хто є суб'єктом владних повноважень в адміністративному процесі?

а) виключно орган державної виконавчої влади

б) лише посадова особа органу місцевого самоврядування

в) лише орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їхня посадова чи службова особа

г) орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їхня посадова чи службова особа,

інший суб'єкт при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в

тому числі на виконання делегованих повноважень}

5. Яким є завдання адміністративного судочинства?

а) захист прав та основоположних свобод людини від порушень з боку органів влади шляхом розгляду позовних заяв

б) захист інтересів держави у публічно-правових відносинах шляхом розгляду адміністративних справ

в) захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх

посадових і службових осіб, інших суб'єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень, шляхом справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду адміністративних справ

г) нагляд за додержанням Конституції та законів України органами державної влади, органами місцевого самоврядування у публічно-правових відносинах

6. Які правові спори віднесено до адміністративної юрисдикції?

а) усі публічно-правові спори

б) усі публічно-правові спори, які пов'язані із здійсненням владних управлінських функцій

в) усі публічно-правові спори, які пов'язані із здійсненням владних управлінських функцій, крім тих, розгляд яких відбувається у порядку інших видів судочинства

г) Кодексом адміністративного судочинства України визначено вичерпний перелік публічно-правових спорів, які розглядаються і вирішуються в порядку адміністративного судочинства.

7. Встановити відповідність перерахованих видів основних прав і свобод людини і громадянина з їх класифікацією за змістом (особисті, політичні, економічні, соціальні, культурні, екологічні):

а) право на життя;

б) право на вільний доступ до інформації про стан довкілля, про якість харчових продуктів і предметів побуту

в) право на освіту;

г) право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації;

г) право на страйк;

д) право на повагу до гідності людини);

е) право на звернення до органів влади та органів місцевого самоврядування

є) право на вільний розвиток своєї особистості;

ж) право на працю;

з) право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування;

и) право на свободу та особисту недоторканність;

і) свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості

й) право на недоторканність житла;

- к) право на підприємницьку діяльність;
- л) право на відшкодування шкоди, завданої порушенням екологічних прав;
- м) право на житло;
- н) право на таємницю листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції;
- о) право власності
- п) право на результати своєї інтелектуальної та творчої діяльності;
- р) право людини на приватність;
- с) право на відпочинок
- т) право на безпечне для життя і здоров'я довкілля;
- у) право на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї;
- ф) право користування об'єктами публічної власності;
- х) право на свободу пересування, вільний вибір місця проживання та вільне залишення території України;
- ц) право на соціальний захист;
- ч) право збиратися мирно, без зброї, і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації;
- ш) право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань;
- щ) право на свободу світогляду та віросповідання;
- ю) право громадян на участь в управлінні державними справами (ст. 38 Конституції України).

8. Встановити відповідність: нижче наведених питань, щодо яких з них Конституційним Судом України приймається чи виноситься: 1) рішення; 2) висновок; 3) ухвала; 4) забезпечувальний наказ:

- а) про відповідність Конституції України питань, які пропонуються для винесення на всеукраїнський референдум за народною ініціативою;
- б) щодо порушення Верховною Радою Автономної Республіки Крим Конституції України або законів України;
- в) про призначення лінгвістичної експертизи;
- г) щодо офіційного тлумачення положень Конституції України;
- ґ) про відповідність Конституції України чинного міжнародного договору України;
- д) щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України вимогам статей 157 і 158 Конституції України;
- е) щодо конституційності положень Закону України;

є) про дострокове звільнення з посади Голови Конституційного Суду України;

ж) про об'єднання справ, які відкриті за результатами розгляду кількох конституційних подань, що стосуються того самого питання, в одне конституційне провадження;

з) про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням, конституційним зверненням;

и) про вжиття заходів щодо забезпечення конституційної скарги;

і) щодо додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про усунення Президента України з поста в порядку імпічменту.

9. Визначте, які з нижче наведених посадових осіб користуються правом недоторканності на час виконання своїх повноважень:

а) Прем'єр-міністр України;

б) Уповноважений Верховної Ради України з прав людини; в) Генеральний прокурор України; г) Міністр внутрішніх справ України;

г) Президент України;

д) Голова Служби безпеки України;

е) Народний депутат України; є) Суддя Конституційного Суду України;

ж) Член Центральної виборчої комісії;

з) Член Вищої ради правосуддя;

и) Суддя Апеляційного суду Сумської області;

і) Директор Державного бюро розслідувань.

10. Який із вказаних видів основних покарань не може застосовуватись до неповнолітніх?

а) штраф.

б) громадські роботи.

в) арешт.

г) обмеження волі.

д) позбавлення волі на певний строк.

11. За ступенем тяжкості кримінальні правопорушення класифікуються на:

а) кримінальні проступки та злочини.

б) злочини малої тяжкості, середньої тяжкості, тяжкі та особливо тяжкі.

в) злочини нетяжкі, тяжкі та особливо тяжкі.

г) нетяжкі злочини, злочини середньої тяжкості, тяжкі злочини та особливо тяжкі злочини.

д) нетяжкі кримінальні проступки, злочини середньої тяжкості та особливо тяжкі злочини.

12. Які ознаки, окрім ВІНИ, обов'язкові для суб'єктивної сторони Доведення до банкруства (ст. 219 КК України):

а) послаблення позицій України;

б) інтереси третіх осіб;

в) корисливий мотив, інша особиста заінтересованість, інтереси третіх осіб;

г) корисливий мотив;

д) знаряддя вчинення кримінального правопорушення;

13. Захисником у кримінальному провадженні може бути:

а) адвокат

б) адвокат або спеціаліст у сфері права

в) будь-яка особа, яку обрав підозрюваний, обвинувачений, засуджений.

14. Запобіжними заходами не є:

а) особисте зобов'язання;

б) особиста порука;

в) застава;

г) арешт майна;

д) тримання під вартою.

15. У кримінальному провадженні можуть бути укладені такі види угод:

а) угода про примирення між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим;

б) угода між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості.

в) угода між судом та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості та звільнення від відбування покарання.

г) угода між прокурором, судом та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості та звільнення від кримінальної відповідальності..

16. Громадянство ЄС було запроваджено:

- а) у 1957 р.
- б) у 1965 р.
- в) у 1986 р.
- г) у 1992 р.

17. Право здійснювати розслідування порушень правил конкуренції має:

- а) Європейська Комісія
- б) Палата аудиторів
- в) Європейський парламент
- г) Європейський омбудсмен.

18. Діяльність Європейської Ради здійснюється, переважно, у форматі:

- а) запитів
- б) самітів
- в) прийняття регламентів
- г) розробки рекомендацій

19. На які види поділяються зобов'язання залежно від цільового призначення?

- а) основні та додаткові (акцесорні).
- б) договірні та недоговірні.
- в) односторонні та двосторонні (взаємні).
- г) зобов'язанням з позитивним та негативним змістом.

20. Договір підряду – це договір, за яким:

- а) підрядник самостійно виконує на свій ризик певну роботу з матеріалів замовника або зі своїх матеріалів, а замовник приймає і оплачує її.
- б) підрядник зобов'язується надати певну послугу за замовленням замовника.

в) підрядник зобов'язується на свій ризик виконати певну роботу за завданням замовника, а замовник зобов'язується прийняти й оплатити виконану роботу.

г) підрядник зобов'язується збудувати і здати у встановлений строк об'єкт або виконати інші будівельні роботи відповідно до проектно-кошторисної документації.

21. З якого моменту виникає цивільна правоздатність фізичної особи? а) досягнення фізичною особою повноліття.

б) народження фізичної особи.

в) реєстрації народження фізичної особи в органі державної реєстрації актів цивільного стану.

г) одержання фізичною особою паспорта.

22. Жодні докази, крім висновку експерту, не мають для суду заздальгідь встановленої сили.

а) Так

б) Ні

23. Останній день строку триває до:

а) 24 години, але коли в цей строк слід було вчинити процесуальну дію в суді, де робочий час закінчується раніше, строк закінчується в момент закінчення цього часу.

б) 22 години, але коли в цей строк слід було вчинити процесуальну дію в суді, де робочий час закінчується раніше, строк закінчується в момент закінчення цього часу.

в) 18 години, але коли в цей строк слід було вчинити процесуальну дію в суді, де робочий час закінчується раніше, строк закінчується в момент закінчення цього часу.

г) моменту закінчення робочого дня в суді (в усіх випадках).

24. Відмова від права на звернення до суду за захистом є:

а) дійсною, за умови нотаріального посвідчення договору

б) дійсною у випадках прямо передбачених законом

в) дійсною у випадках прямо передбачених законом та за умови нотаріального посвідчення договору

г) недійсною.

25. Строк, обчислюваний роками, закінчується у:

- а) у перший день місяця, що слідує за останнім роком строку;
- б) у відповідний місяць і число останнього року строку;
- в) в день, визначений сторонами;
- г) немає правильної відповіді.

26. До витрат пов'язаних з розглядом справи належать витрати:

- а) на професійну правничу допомогу;
- б) пов'язані із залученням свідків, спеціалістів, перекладачів, експертів та проведенням експертизи;
- в) пов'язані з витребуванням доказів, проведенням огляду доказів за їх місцезнаходженням, забезпеченням доказів;
- г) всі відповіді правильні.

27. Чи повертається судовий збір позивачу у разі укладення мирової угоди до прийняття рішення у справі?

- а) так, 50 відсотків судового збору, сплаченого при поданні позову;
- б) так, повну суму сплаченого судового збору при поданні позову;
- в) ні, не повертається;
- г) дане питання не регулюється законодавством.

II. ВІДКРИТЕ ПИТАННЯ: 1. Зазначити ознаки фіктивності, що дають підстави для звернення до суду про припинення юридичної особи або припинення діяльності фізичною особою – підприємцем.

III. ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ:

Практичне завдання 1. Між ТОВ "А" та ТОВ "В" був укладений договір купівлі-продажу канцелярських товарів. Проте ціна товару в договорі не була вказана. Запитання: 1) Які умови договору є істотними? 2) Які правові наслідки відсутності у договорі істотних умов? 3) Чи є відсутність ціни у договорі підставою вважати його неукладеним?

Практичне завдання 2. Громадянин Васильников, перебуваючи у складі учасників повного товариства, що займається виготовленням металопластикових вікон, вирішив заснувати власне підприємство. Не виходячи з товариства, він заснував приватне підприємство, основним

видом діяльності якого було виробництво жалюзі та віконних склопакетів. На неодноразові вимоги товариства припинити випуск ідентичної продукції він не реагував. Товариство звернулося до суду із позовом до Васильникова про відшкодування збитків у вигляді упущеної вигоди.

Запитання: 1. Яким законодавчим актом передбачено заборону учасникам повного товариства конкурувати з повним товариством? Що розуміється під терміном “конкуренція” у цьому разі? 2. Чи підпадає під ознаки конкуренції діяльність приватного підприємства?

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ РОБІТ З КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

Екзаменаційний білет кваліфікаційного іспиту включає 27 тестів, одне відкрите питання та два практичних завдання. Кожне з завдань оцінюється певною кількістю балів, відповідно до рівня їх складності. Сумарна кількість балів складає 100 балів.

Тести.

Вірна відповідь на тестове питання оцінюється в 2 бали. Максимальна кількість балів – 54.

Відкрите питання.

Максимальна оцінка завдання – 10 балів, із них:

10 – за наявність всіх складових ознак категорії / всіх видів правового явища, зазначених у чинному законодавстві України.

Практичні завдання.

Максимальна оцінка за два практичних завдання – 36 балів (максимально 18 балів за кожне завдання), із них:

5 балів – за правильність вибору доктринальних положень та норми права;

5 балів – за правильний алгоритм вирішення завдання;

5 балів – за наявність пояснень щодо алгоритму вирішення завдання.

3 бали – за наявність, послідовність та логічність висновку;

5.Рекомендована література

1. Конституція України: Основний Закон України від 28 червня 1996 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0#Text>
2. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 6 липня 2005 року № 2747–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 7 грудня 1984 року № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
4. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05 квітня 2001 року № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
5. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
6. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
7. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 6 листопада 1991 року № 1798-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
8. Цивільний кодекс : Закон України від від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/print1328613368856875#Text>
9. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18 березня 2004 року № 1618-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
10. Положення про проведення письмових екзаменів (іспитів) у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця» (2020). – Режим доступу : [Polozhennya-pro-provedennya-pysmovyuh-ekzameniv-lspsytyv-u-HNEU-im.-S.Kuznetsya.pdf](https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/05/Poryadok-provedennya-pysmovyuh-ekzameniv-lspsytyv-u-HNEU-im.-S.Kuznetsya.pdf)
11. Порядок проведення атестації здобувачів вищої освіти в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця під час введення воєнного стану в Україні (2022). - Режим доступу: <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/05/Poryadok-provedennya-atestatsiyi-v-HNEU-pid-chas-vvedennya-voyennogo-stanu-v-Ukrayini.pdf>

Зміст

Вступ	4
1. Результати навчання	5
2. Програми навчальних дисциплін, що включені до кваліфікаційного іспиту за спеціальністю	13
3. Структура екзаменаційного білету з кваліфікаційного іспиту за спеціальністю	21
4. Приклад екзаменаційного білету з кваліфікаційного іспиту за спеціальністю	23
5. Критерії оцінювання екзаменаційної роботи з кваліфікаційного іспиту за спеціальністю	33
6. Рекомендована література	34

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Методичні рекомендації
до підготовки та складання кваліфікаційного іспиту
для здобувачів вищої освіти за спеціальністю
081 «Право» освітньої програми «Правове регулювання
економіки» першого (бакалаврського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: **Шинкарьов Юрій Вікторович**

Відповідальний за видання Ю.В.Шинкарьов

Редактор В.О. Дмитрієва

Коректор

План 2022 р. Поз. № Обсяг 36 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків,
просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного
реєстру*

ДК № 4853 від 20.02.2015 р.